

[Miljøministeren]

lighed for at værge for sig, og det synes jeg er godt.

Hr. Filt Jensen nævnte nogle problemer. Jeg tror ikke, de er relevante for forslaget her. Jeg tror i øvrigt, at den frygt, som hr. Filt Jensen beskrev at en kommune skulle have i relation til den kommende kystlovgivning, er uberettiget, men det får vi jo at se, når vi diskuterer forslaget til sin tid. Men skulle der være problemer af den art, som hr. Filt Jensen nævner, hvor borgernes interesser ikke bliver tilgodeset i forhold til kommunerne, skal hr. Filt Jensen og øvrige ordførere være klar over, at man også på det punkt kan regne med regeringens opbakning og hurtige initiativ.

Jeg siger tak til ordførerne for den positive tilslutning, der har været til forslaget, og håber på, at vi kan få det hurtigt igennem udvalget med henblik på en hurtig vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 178:

Forslag til lov om ændring af lov om støtte til de små øsamfund (trafikstøtte m.v.).

Af miljøministeren (Svend Auken).
(Fremsat 20/1 94).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Martin Glerup (S):

Her er der jo også tale om et godt og positivt forslag, hvis formål er at bringe østøtteordningen i overensstemmelse med finanslov 1994.

Østøtteleven omfatter 27 mindre øer med godt 5.400 indbyggere. Det er klart, at det væsentligste element for sådan nogle samfund er, at man har en rimelig trafik til og fra øerne, og derfor er trafikstøtteordningen jo krumtappen i øernes eksistens.

Der ydes i østøtteordningen ud fra en tredeling af støttebeløbene tilskud fra stat, amt og kommune, og på den måde bliver der i 1994 ydet i alt 51,7 mio. kr. i driftsstøtte til færge-driften. Nu er det så lykkedes regeringen – for at få de gamle, utidssvarende færger væk – at få udvidet investeringsrammen fra 3,7 mio. kr. til i alt 18,7 mio. kr., altså med et beløb på 15 mio. kr. Det er noget, der batter, for når kommunernes og amternes tilskud kommer oveni, bliver det jo til i alt 56,1 mio. kr., og så er det ved at ligne noget.

Det vil have flere positive følger at få lavet nogle nye færger i et hurtigere tempo: For det første kan man opfylde sikkerhedskravene, for det andet får man nogle mere miljørigtige færger, der forurener meget mindre end de gamle, og for det tredje bliver der beskæftigelse til mellem 80 og 100 mand på de mindre værfter, der skal lave færgerne.

Da vi ved, at færgerne koster 12-15 mio. kr. pr. stk., og at der er et behov på op imod et par hundrede millioner kroner, når vi ser frem til år 2000, så er det med at komme i kast med denne opgave og få sat noget i gang, også af hensyn til de mindre øer. Derfor kan vi tilslutte os lovforslaget.

Jens Jørgensen (KF):

Vi har en østøttelov, og der er i alt 27 såkaldte små danske øer, der bliver hjulpet igennem denne lov. Kigger man nærmere på udviklingstendenserne igennem 1970'erne og 1980'erne, ser man, at der har været en afvanding fra mange af de små øer, men der er nu en svag tendens til, at dette er vendt. Det er en god, sund og rigtig udvikling, og hvis det lovforslag, ministeren har fremsat, kan være med til at understøtte denne positive udvikling, er det et godt lovforslag.

Derfor kan jeg allerede nu sige, at Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget.

Der er en enkelt lille detalje, som jeg synes man skal tage med. Jeg ved godt, at det måske ligger lige på kanten af dette lovforslag, for jeg ved, at det mere eller mindre er en opfyldelse

[Jens Jørgensen]

af finansloven og nogle rimelige og fornuftige hensigtserklæringer, som skal udmøntes i arbejdspladser. Det er godt og rigtigt og fint – men alligevel:

Man talte, som jeg har hørt det, for nogle år siden om, at man i et forsøg på at hjælpe de 27 små øer – i hvert fald nogle af dem – kunne skabe bedre sikkerhedsforhold for beboerne i natteperioden. Jeg står ikke og spekulerer på noget med politi og den slags, men på, hvor færgerne kan placeres i nattetiden, altså om så mange som muligt af dem i stedet for at ligge i den store moderhavn måske kunne have fast stude ude i de små øområder, så man kunne give en ekstra tryghed, hvis der opstår en akut situation.

Jeg ved godt, at det ikke ligger direkte i lovforslaget, men på en eller anden måde kunne en flig af det godt hænge sammen med det.

Jeg synes i hvert fald, det er et godt og fornuftigt lovforslag, og jeg skal altså endnu en gang bare gentage, at vi tilsiger vores støtte til det, og at vi gerne vil være behjælpelige under udvalgsarbejdet.

Filt Jensen (V):

Vi har i dette Ting flere gange debatteret forholdet mellem land og by, affolkningen af landdistrikterne og de konsekvenser, det medfører.

Netop affolkningen af de små øer er et stigende problem. Specielt de unge rejser – dels for at tage uddannelse i byerne, dels for at være nær de servicemuligheder, som byområderne kan tilbyde. Når landdistrikterne og øerne affolkes, betyder det også, at mange forretningsdrivende må lukke som følge af den faldende omsætning.

Vi må som politikere være med til at sikre øernes fortsatte eksistens, være med til at sikre levevilkårene for de beboere, der bliver på øerne. Øerne skal kunne bebos året rundt. De skal ikke kun være rekreative områder, hvor turisterne lever i tusindtal om sommeren. Transporten og mulighederne for færgeforbindelser er derfor en vigtig del af øernes fortsatte eksistens. Færgeforbindelserne skal være sikre, gode og effektive. Færgerne er livsnerven til omverdenen.

Ifølge den nugældende lov kan der i 1994 bruges 3,7 mio. kr. som hjælp til færgebyggeri. For finansåret 1994 er der afsat ekstra 15 mio.

kr. til fornyelse af færger, og L 178 er en forudsætning for anvendelsen af disse 15 mio. kr. Når man har lidt fornemmelse af, hvad bygning af selv forholdsvis små færger koster, vil man hurtigt kunne regne ud, at selv med det beløb vil de vare lang tid at få fornyet færgerne til de danske øsamfund.

Færgefart er bekostelig og besværlig for øsamfundene, som i forvejen kæmper en ofte håbløs kamp for at bevare aktivitet og befolkningstal. Men udviklingen er tilsyneladende vendt med den tidligere østøttelov. Lad os håbe, at dette lovforslag medvirker til endnu en forbedring af øsamfundenes hverdag.

Venstre kan tilslutte sig lovforslaget.

Gade (SF):

SF vil støtte lovforslaget. Vi mener som andre, at den ekstra støtte til færgedriften, der her er tale om, er vigtig for småøerne. Om det alene virkelig for alvor kan vende udviklingen, tvivler jeg nok på, men det kunne jo være, at det var starten på en proces, hvor vi ser på småøerne en gang til – måske ud fra det tema eller motto, at man skal bo der hele året, men at man måske ikke skal bo på småøerne hele sit liv. Hvis vi satte det tema ind som et nyt tema, kunne det godt være, at vi kunne være mere kreative, end vi har været indtil nu, i forhold til at finde ud af, hvordan der kan blive noget mere liv på småøerne.

Men dette her er et nødvendigt og godt bidrag til, at vi får sat en udvikling i den rigtige retning i gang.

Aage Brusgaard (FP):

Da jeg begyndte at læse lovforslaget, tænkte jeg: Hvad pokker har dette her med Øststøtteloven at gøre? Men det er jo altså østøtteloven, og lovforslaget har så til formål at bringe denne i overensstemmelse med den vedtagne finanslov, for der er sat 15 mio. kr. ekstra af i indeværende år i forhold til sidste år.

Jeg ved godt, at hvis der skal bygges en ny færge og det udløser en statslig check, kræver det også, at det udløser en kommunal og en amtskommunal check, der er nøjagtig lige så store som den statslige check. Dermed kan man selvfølgelig sige at der er en vis kontrol ude i kommunerne og amterne.

Jeg vil også sige, at Fremskridtspartiet gerne vil være med til at støtte den befolkning, der er

[Aage Brusgaard]

ude på de små øer. Og vi vil selvfølgelig også gerne være med til at støtte, at befolkningstallet kan komme til at stige derude.

Men der er jo altså andre ting, der bevirker, at der kan bo folk på disse øer, end lige netop en ny færge eller en nyere færge end den, der sejler i dag.

Derfor vil vi gerne have at vide i udvalget, om den færgedrift, der er i dag, måske er for dyr, eller om der er et monopol, om det er staten eller kommunerne eller amterne, der ejer disse færger, eller private godt kan byde på overfarten og så måske vil sejle billigere.

Hvis det er en privat, der sejler, behøver man jo ikke at nøjes med lige netop 7 timer om dagen osv. Der er mange, der gerne vil have erhvervet som en slags hobby. Vi vil altså godt have at vide, om der er en slags monopolstilling inden for disse overfarter.

Vi har også fået en henvendelse om, at Skov- og Naturstyrelsen har været med til at ødelægge ting for disse småøer ved at frede alt for store områder, sådan at naturlig vækst på disse småøer er blevet forhindret. Det vil vi måske også prøve at kigge på, hvis det kan komme ind under loven.

Noget af det, vi også frygter, er, at det nye kystcirkulære skal blive til lov, således at alle disse småøer får en 3-kilometers-grænse, der går ud på, at der ikke må bygges 3 km fra saltvand. Hvis det sker, må der overhovedet ikke bygges på disse småøer.

Så det er altså ikke bare gjort med at sige, at vi er så gode her i Folketinget og i regeringen, at vi godt vil give øerne penge til nogle små færger. Hvis man med den ene hånd giver penge til en færge, men med den anden hånd kvæler udviklingen på de små øer, er der rent faktisk ikke meget ved det.

Jeg vil dog afslutte med at sige, at jeg ikke vil afvise, at Fremskridtpartiet vil stemme for lovforslaget ved tredjebehandlingen; men der er i hvert fald en del spørgsmål, jeg vil stille i udvalget og have besvaret, inden vi eventuelt går til en afstemning.

Noget af det, jeg også kunne ønske mig, var, at repræsentanter for disse småøer måske kunne komme til udvalget i deputation og forklare, hvad deres syn på sagen er, og at vi eventuelt kunne få nogle breve med henvendelser fra repræsentanter for småøerne. Vi ved, at der er en sammenslutning af småøer, så det kunne jo

være, at vi kunne få lidt baggrundsviden før tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Jeg vil godt tage ordet, fordi hr. Aage Brusgaard forsøger at sige, at der ikke må foregå nogen aktivitet inden for en 3-kilometers-grænse i kystafgrænsningsområderne landet over.

Det er selvfølgelig en ting, vi får lejlighed til at diskutere nærmere, men det er jo fuldstændig fejlagtigt. Det er der overhovedet ikke tale om. Og der skal navnlig tages hensyn til, at der kan ske en udvikling på de mindre øer.

Og så vil jeg da godt gøre opmærksom på, at Folketinget jo har nedsat et særligt østøtteudvalg, som har været rundt på øerne og har kontakt med disse mennesker. Så jeg tror sådan set, at der er en god kontakt mellem Folketinget og småøerne.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Til hr. Martin Glerup vil jeg lige sige, at jeg ikke påstod, at den nye kystlov vil forhindre nogen ting på vore småøer; jeg sagde, at jeg sammen med andre kunne frygte det. Og jeg er glad for, at jeg fik det sagt, for nu har hr. Martin Glerup egentlig været heroppe at sige, at det ikke får konsekvenser for vore småøer.

Det er egentlig den passus, jeg gerne vil have til at stå i de grønne hæfter: at den nye kystlov ikke kommer til at berøre vore småøer. Det har vi lige fået den socialdemokratiske miljøordførers ord for her i Tinget.

Svend Aage Jensen (CD):

Det vil jo så vise sig, om hr. Aage Brusgaards udlægning af hr. Martin Glerups udsagn om det er den rigtige; men det får vi jo senere lejlighed til at drøfte.

Men jeg synes, det er glædeligt at konstatere, at befolkningstallet på småøerne i de seneste år er begyndt at stige.

Det kan naturligvis have flere årsager, men der er ingen tvivl om, at de mennesker, der slår sig ned på disse småøer, gør det, enten fordi de i forvejen har tilknytning dertil, eller fordi de nærer ønske om at leve i nær kontakt med naturen og i nær kontakt med det fællesskab, der ofte kendetegner livet i så små samfund.

[Svend Aage Jensen]

For at fastholde og forstærke denne positive udvikling er det først og fremmest nødvendigt at sikre øerne en stabil trafikforbindelse til fastlandet og en trafikforbindelse med tilstrækkelig kapacitet.

Det er glædeligt, at der på finansloven for 1994 er afsat et ekstra beløb på 15 mio. kr. til investering i nye færger. Og Centrum-Demokraterne er tilfredse med, at lovforslaget her tager sigte på at udvide investeringsrammen fra de nugældende 3,7 mio. kr. til 18,7 mio. kr. i 1994, således at lovforslaget bringes i overensstemmelse med finansloven. Der er i Limfjorden småøer, hvor nye og tidssvarende færger vil være særdeles velkomne.

CD vil medvirke til en positiv og hurtig udvalgsbehandling.

Vibeke Grønbæk (RV):

Det Radikale Venstre skal med det samme meddele, at dette lovforslag kan få vores fulde støtte. Det er da en stor hjælp til de borgere, der gerne vil blive boende i et øsamfund. Vi ved jo, at affolkningen af disse øer er et voksende problem. Dog er der nu en god tendens i retning af, at befolkningstallet på øerne er begyndt at stige. Denne tendens må støttes, og her er en udbygning og vedligeholdelse af færgedriften selvfølgelig nødvendig.

Ekstrabevillingen gør det nu muligt at bygge nye færger og dermed bidrage til, at den positive udvikling på øerne fastholdes. Dette har jo samtidig også et beskæftigelsesmæssigt aspekt.

Hvad der er godt for øerne, er godt for Danmark. For størsteparten af danskerne er det ikke en daglig realitet at tænke og leve som øbo, skønt to tredjedele af den danske befolkning i realiteten er det. Men særlige forhold knytter sig til de mindre øer, hvor ca. 6 pct. af Danmarks befolkning lever – små samfund, hvor udviklingen ikke er gået så hurtigt som i det øvrige af landet. Derfor har øsamfundene ofte været i stand til at bevare den oprindelige danske kultur. Øboen erkender daglig, at tiden er noget, man lever med og ikke slås imod. Det klare lys og den rene luft sætter tingene i relief.

Men med tiden ældes øernes befolkning, så gennemsnitsalderen bliver højere. Tiden gør også børnene til unge, der forlader øen og ikke kommer tilbage. Tiden æder disse samfund op indefra og gør husene, produktionsmidlerne og øboerne selv til frilandsmuseer. Men det

klare lys får dem til at se, at hver enkelt funktion i øsamfundet er et led i en kæde af nødvendige funktioner, der får deres samfund til at fungere.

Det klare lys får dem også til at se deres udslidte færge, gør det muligt for dem at se sejlplanen med dens fortrykte takster og får dem til at erkende, at det største led i kæden holder de små led i evigt vigør, for at de kan nå sammen. Men det største led er rustent og bulet og får en gang imellem lidt udbedrende maling af det store samfund.

Det bliver nu forbedret, og allerede i år er der sat midler af til nye færgeprojekter. Den rene luft udvisker ikke bevidstheden om det faktum, at øsamfundene har livskvaliteter at dele med resten af Danmark.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne meget varmt anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg kan helt tilslutte mig den radikale ordførers smukke tale; den var særdeles flot. Men jeg vil da alligevel selv sige lidt. Det er utrolig vigtigt for vort land, at vore små øer er befolkede. Hvad er et land, der ikke er befolket? Men det er også utrolig vigtigt for de mennesker, som kan få lov til at bo på øerne, at de har mulighed for at få et godt liv.

Alligevel er der jo store problemer for øerne, især erhvervsmæssige, men også med hensyn til undervisning, sundhedsservice osv. Det er derfor vigtigt med disse færger, som giver miljøforbedringer, når de kommer i gang, som giver beskæftigelse, mens vi bygger dem, og som selvfølgelig også giver bedre trafikforhold. Det er godt at fremme den udvikling.

Men vi må jo ikke glemme, at selv med de gode færger ligger de små øer stadig lige så langt ude som eller længere ude end de aller fleste landsbysamfund, der ligger på fastlandet eller på de store øer, og derfor vil der selv med gode færger være problemer med at holde gang i erhvervslivet og servicen på de små øer.

De kan naturligvis have visse turistmæssige fordele, som kan være med til at holde gang i tingene. Men vi skal på alle måder være opmærksomme på de små samfund, som er så utrolig vigtige for os mennesker og for Danmark; øerne er kun en lille del af det.

Men vi kan tilslutte os lovforslaget her.

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg skal sige tak til ordførerne for tilslutningen og tak for de mange gode bemærkninger; de fleste af dem var jeg helt enig i. Ikke mindst vil jeg sige tak til den radikale ordfører, som jeg synes – uden at jeg vil gå andre ordførere for nær – holdt den bedste af de taler, der blev holdt her ved denne første behandling. Jeg synes netop, det er rigtigt en gang imellem at bruge en lejlighed som Folketingets førstebehandling til at give noget, der ligger én særligt på sinde, et udtryk, der ligger på et højere plan end det, vi normalt arbejder på, og det vil jeg gerne sige fru Vibeke Grønbæk tak for.

Tak, som sagt, til ordførerne for tilslutningen! Jeg er helt enig med de ordførere, der har været inde på, at gode færgeforbindelser alene gør det ikke, når vi skal diskutere overlevelseshemligheder for de små øer; men de er den første og helt afgørende forudsætning for, at det kan nytte noget. Kan man ikke komme derud, eller er man henvist til privat befordring, vil øerne hurtigt blive totalt affolket og måske kun genopstå i sommerferieperioder som sejlsportsmarinaer eller sommerhusområder, og det er ikke det, vi i Folketinget og i regeringen mener, når vi taler om, at øerne skal leve.

Færgerne er nedslidte. Vi har en god støtteordning, men der er for få penge i den. Nu kommer der flere penge – som den socialdemokratiske ordfører har været inde på – så vi nu når op på samlet at kunne støtte med 54 mio. kr. om året. Da det totale behov for udskiftning af færger er opgjort til ca. 200 mio. kr. i investeringer, får vi altså ved denne ekstraordinære indsats – forudsat at den bliver fortsat i de følgende år – mulighed for at løse problemet over en 4-års-periode.

Der foregår et meget spændende udviklingsarbejde omkring særlige færgetyper, som udvikles af danske værfter. Vi har netop taget en ny katamaran – altså en toskroget båd – i anvendelse på Askøforbindelsen, som med det udviklingsarbejde, der er gjort her, givetvis kan bruges på andre øer. Vi ser gerne, at danske værfter får mulighed for at udvikle disse nye typer. Alt dette skal i EF-licitation, men hidtidige erfaringer viser, at danske værfter klarer sig godt i en sådan licitation.

Jeg tror, hr. Aage Brusgaard er spændt op imod på den ene side sit ønske om at hjælpe og på den anden side det, at han har en ideologi,

der forhindrer ham i at hjælpe i dette tilfælde. Og den konfliktsituation prøver han at løse ved at foreslå privatisering af færgeruter. Der er jeg nødt til at sige til hr. Aage Brusgaard, at det er en ualmindelig slet idé. Hvem skulle dog ønske at privatisere ruter, der simpelt hen ikke kan give overskud? Der er ikke underlag for, at disse ruter kan give overskud, hvis de vel at mærke skal kunne fungere hele året – altså også uden for ferieperioden.

Samtlige disse færgeruter giver underskud og får støtte fra det offentlige. Det gælder også dem, der er private. De er altså ikke offentligt ejede alle sammen. Jeg tror, der er fem eller seks af færgeruterne, der er privatejede, men også de giver underskud. Færgeruterne skal selvfølgelig drives så rentabelt som overhovedet muligt, og vi skal gøre, hvad vi kan, for at sikre så effektiv en drift som muligt. Men vi må nok desværre belave os på, at det vil kræve en håndsrekning fra det øvrige samfund, både ved anskaffelsen og ved driften af disse færgeruter.

Hr. Gade var inde på nogle betragtninger omkring nye koncepter i øpolitikken, og det vil jeg meget gerne diskutere videre, og det er jeg sikker på Sammenslutningen af Mindre Øsamfund også gerne vil.

Hr. Aage Brusgaard var inde på, at man let kan komme til at sige øststøtte, når man ser dette forslag, og derfor vil jeg foreslå, at vi i al fremtidig kommunikation os og Folketinget imellem sætter en lille bindestreg mellem ø og støtte, så man undgår den fortalelse, som hr. Aage Brusgaard ikke har monopol på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 179:

Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter. (Forbud mod bekæmpelsesmidler, der indeholder visse aktivstoffer).

Af miljøministeren (Svend Auken).

(Fremsat 25/1 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Helen Beim (S):

Med dette lovforslag tager vi egentlig et tigerspring inden for det kemiske område i forhold til landbrug, i forhold til gartneri og i forhold til vore levnedsmidler i det hele taget.

Der har igennem 1980'erne i befolkningen været et større og større ønske om, at man med et lovgivningsinitiativ nu på en eller anden måde for alvor fik begrænset de mest sundhedsfarlige og miljøskadelige stoffer i vort landbrug og vort gartneri. Og med lovforslaget her kommer der så en liste, der går ud på, at de seks mest farlige aktivstoffer ikke længere kan forhandles eller importeres i Danmark. Det er altså stoffer, som bruges i ukrudtsbekæmpelsesmidler, svampebekæmpelsesmidler og insektbekæmpelsesmidler.

Vi vil fra Socialdemokratiets side gerne sige til miljøministeren, at vi er meget tilfredse med lovinitiativet. Vi vil også rose det lovforberedende arbejde; når man læser lovforslaget, kan man jo som lægmand få mange gode nye ting at vide.

Jeg vil her ganske kort opholde mig ved et enkelt stof, og det er det stof, som hedder thiabendazol, som er et svampebekæmpelsesmiddel, der benyttes i ti forskellige produkter. Det bruges imod kartoffelsvamp. Men når man så læser bemærkningerne til lovforslaget, kan man jo se, at dette middel ikke kun er et enkeltstående middel til en enkelt grønsag; nej, det indgår i en lang række andre kemiske sammenhænge, hvorved det bruges på både gulerødder, tomater, hindbær, solbær og jordbær osv.

Det vil altså sige, at i modsætning til tidligere får man nu med dette lovforslag et redskab i hånden, hvormed man på forhånd kan forbyde selve stoffet. Derved bliver sagsbehandlingsti-

den reduceret væsentligt, og det er der ganske stor tilfredshed med.

Så jeg vil afslutningsvis sige fra Socialdemokratiets side, at det er godt, at vi med dette lovforslag får taget hånd om det væsentlige og uvurderlige gode, vi har i dette land, nemlig vores rene grundvand, og sørger for at sikre det. Og vi tilsiger som sagt en hurtig, men grundig sagsbehandling i udvalget.

Eva Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti kan tilslutte sig en del af begrundelserne for lovforslaget og de smukke intentioner eller hensigter med det.

Vi er naturligvis for en risikovurdering, en revurdering i takt med den udvikling, der finder sted både på det tekniske område, så man kan forfine måleapparaterne, og på det videnskabsmæssige område, så vi bliver klogere og kloge-

re. Vi er selvfølgelig også helt klart for, at man på denne baggrund kan udvikle nye midler, som er mindre farlige og mindre skadelige, og nå frem til at benytte de eksisterende midler bedre og rigtigere eller benytte dem mindre osv.

Vi lægger også vægt på, at man i en miljømæssig vurdering af disse stoffer nu ikke bare skal se på mennesker, planter og dyr, men også på miljøet meget bredt.

Vi er også for beskyttelse af grundvandet, som jo i Danmark vel er det samme som drikkevand. I hvert fald kommer langt det meste af vores drikkevand – 98 pct., så vidt jeg husker – fra grundvandet.

Så det er vi enige i. Vi er også enige i, at der skal være fælles regler inden for EU-landene, og at man meget gerne skal gøre det samme, som man gør i vore nabolande.

Vi kan i visse situationer også acceptere, at Danmark skal være en lille smule på forkant med udviklingen og dermed lægge lidt pres på de øvrige lande.

Men vi kan ikke acceptere, at Danmark skal være milevidt foran alle andre lande. Det ved vi kan give problemer for såvel vores industri som vores landbrug, hvis de bliver underlagt betingelser, som ikke kendes i de lande, vi sædvanligvis samarbejder med. Og når jeg læser dette lovforslag, kan jeg godt få en fornemmelse af, at det er det, der sker for dansk landbrug og industri.